

Υπόθεση C-579/20

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

2 Νοεμβρίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Rechtbank Den Haag Sitzungsort Haarlem (Κάτω Χώρες)

Ημερομηνία της διατάξεως του αιτούντος δικαστηρίου:

19 Οκτωβρίου 2020

Προσφεύγοντες:

F

A

G

H

I

Καθού:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Οι προσφεύγοντες άσκησαν προσφυγή κατά της απόρριψης της αιτήσεως που είχαν υποβάλει για χορήγηση άδειας διαμονής σε αιτούντες άσυλο. Ο καθού υποστηρίζει ότι δεν δικαιούνται επικουρική προστασία σύμφωνα με το άρθρο 15, στοιχείο γ', της οδηγίας 2011/95/ΕΕ (στο εξής: οδηγία 2011/95).

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Το αιτούν δικαστήριο υποβάλλει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Δικαστήριο) αίτηση προδικαστικής αποφάσεως σύμφωνα με

το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, προς ερμηνεία του άρθρου 15, στοιχείο γ', της οδηγίας. Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διατάξης. Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν μπορεί να χορηγηθεί επικουρική προστασία, ακόμη και όταν η κατάσταση στη χώρα καταγωγής αποτιμάται ως μη εξαιρετική και ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που τη χαρακτηρίζει είναι μικρός, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προσωπικές περιστάσεις. Επιπλέον, τίθεται το ερώτημα ποιοι παράγοντες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση των περιστάσεων αυτών.

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Παρέχει το άρθρο 15, στοιχείο γ', της οδηγίας 2011/95 προστασία μόνον σε εξαιρετικές καταστάσεις στις οποίες ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που χαρακτηρίζει τη διεθνή ή εσωτερική ένοπλη σύρραξη είναι τόσο υψηλός, ώστε υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να εκτιμάται ότι ο άμαχος ο οποίος θα επιστρέψει στην οικεία χώρα ή, ενδεχομένως, περιοχή θα αντιμετωπίσει, λόγω της παρουσίας του και μόνον στο έδαφος αυτής της χώρας ή της περιοχής, πραγματικό κίνδυνο να εκτεθεί σε απειλή υπό την έννοια της εν λόγω διατάξεως; Πρέπει δε μια τέτοια εξαιρετική κατάσταση να εκλαμβάνεται ως «most extreme case of general violence» υπό την έννοια της αποφάσεως N. A. κατά Ηνωμένου Βασιλείου (ΕΔΔΑ, απόφαση της 17ης Ιουλίου 2008, CE:ECHR:2008:0717JUDO02590407);

Στην περίπτωση που η απάντηση στο πρώτο σκέλος τους πρώτου ερωτήματος είναι αρνητική:

2. Έχει το άρθρο 15, στοιχείο γ', της οδηγίας 2011/95 την έννοια ότι ακόμη και ένας μικρότερος βαθμός αδιακρίτως ασκούμενης βίας από εκείνον που χαρακτηρίζει την ανωτέρω κατάσταση ως εξαιρετική, σε συνδυασμό με τις προσωπικές και ατομικές περιστάσεις που αφορούν ειδικώς τον αιτούντα, μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να εκτιμάται ότι, εάν επιστρέψει στην οικεία χώρα ή περιοχή, ο αιτών θα αντιμετωπίσει τον κίνδυνο να εκτεθεί σε απειλή υπό την έννοια της εν λόγω διατάξεως;

Στην περίπτωση που η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα είναι καταφατική:

3. Μπορεί στο πλαίσιο αυτό να χρησιμοποιηθεί μια διαβαθμισμένη κλίμακα ανάλογα με τον αντίστοιχο βαθμό της αδιακρίτως ασκούμενης βίας και τον συναφή βαθμό ατομικών περιστάσεων; Ποιες είναι δε οι προσωπικές και ατομικές περιστάσεις που είναι κρίσιμες κατά την εξέταση της αιτήσεως από την υπηρεσία ασύλου και από το εθνικό δικαστήριο;

Στην περίπτωση που η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι καταφατική:

4. Συνάδει με το άρθρο 15 της οδηγίας 2011/95 η χορήγηση, δυνάμει των στοιχείων α' ή β' της εν λόγω διατάξεως, καθεστώτος επικουρικής προστασίας σε αιτούντα, ο οποίος αντιμετωπίζει μεν κατάσταση αδιακρίτως ασκούμενης βίας

μικρότερου βαθμού από εκείνον που χαρακτηρίζει την ανωτέρω κατάσταση ως εξαιρετική, πλην όμως είναι σε θέση να αποδείξει ότι θίγεται ειδικώς λόγω (μεταξύ άλλων) των χαρακτηριστικών της καταστάσεώς του;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, άρθρο 2, στοιχείο στ', και άρθρα 6, 15 και 18.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Vreemdelingenwet 2000 (νόμος του 2000 περί αλλοδαπών), άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο b.

Vreemdelingencirculaire (εγκύκλιος περί αλλοδαπών), τμήμα C2/3.3

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Οι προσφεύγοντες είναι μια οικογένεια με τρία τέκνα. Όλοι τους είναι Αφγανοί υπήκοοι. Οι γονείς με το μεγαλύτερο τέκνο τους εισήλθαν στις Κάτω Χώρες το 2015. Τα άλλα δύο τέκνα γεννήθηκαν στις Κάτω Χώρες. Οι προσφεύγοντες ανήκουν στην εθνοτική ομάδα των Hazara (μία από τις εθνοτικές ομάδες του Αφγανιστάν) και στο σιιτικό δόγμα. Η προσφεύγουσα και το δεύτερο τέκνο εμφανίζουν σύνθετες ψυχοτραυματικές διαταραχές. Το δεύτερο τέκνο πάσχει από χρόνια συναισθηματική και συμπεριφορική διαταραχή και αντιμετωπίζει προβλήματα λόγου και ομιλίας.
- 2 Οι προσφεύγοντες υπέβαλαν τρεις αιτήσεις για χορήγηση ασύλου που απορρίφθηκαν όλες. Κατά της απόρριψης της υπό κρίση αιτήσεως, άσκησαν προσφυγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου η οποία έγινε δεκτή. Ο καθού άσκησε έφεση ενώπιον του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου των Κάτω Χωρών (Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State [τμήματος διοικητικών διαφορών του Συμβουλίου της Επικρατείας], στο εξής: Afdeling) το οποίο εξαφάνισε την πρωτόδικη απόφαση και ανέπεμψε την υπόθεση στο αιτούν δικαστήριο.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 3 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι σε περίπτωση απέλασής τους στο Αφγανιστάν διατρέχουν πραγματικό κίνδυνο «σοβαρής βλάβης» κατά την έννοια

του άρθρου 15, στοιχείο γ', της οδηγίας («σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης»). Προς τεκμηρίωση του ισχυρισμού τους, οι προσφεύγοντες επικαλούνται, αφενός, τις επικίνδυνες συνθήκες που επικρατούν στο Αφγανιστάν εν γένει, ιδίως μάλιστα στην επαρχία Ghazni από όπου κατάγεται ο πατέρας. Αφετέρου, επισημαίνουν τις ιδιαίτερες περιστάσεις που συντρέχουν, κυρίως δε την εθνοτική καταγωγή τους, την απουσία συγγενικού και κοινωνικού περιγύρου στο Αφγανιστάν, τον δυτικό τρόπο ζωής που έχει υιοθετήσει η μεγαλύτερη θυγατέρα τους η οποία έχει διαγάγει το μεγαλύτερο μέρος του βίου της στις Κάτω Χώρες, το γεγονός ότι τα υπόλοιπα τέκνα τους έχουν γεννηθεί στις Κάτω Χώρες, καθώς και τις μαθησιακές δυσκολίες και τα ψυχολογικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η οικογένεια. Υποστηρίζουν δε ότι οι ως άνω ιδιαίτερες προσωπικές περιστάσεις πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εξέταση της αιτήσεώς τους ως προς το αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρθρου 15, στοιχείο γ', της οδηγίας.

- 4 Κατά την άποψη των προσφευγόντων, η παράλειψη του καθού να λάβει υπόψη τις ανωτέρω προσωπικές περιστάσεις συνιστά πλημμελή εξέταση της αιτήσεώς τους, που, συν τοις άλλοις, δεν συνάδει με την ερμηνεία του Δικαστηρίου επί του άρθρου 15, στοιχείο γ', της οδηγίας, στην απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 2009, Elgafaji, C-465/07, EU:C:2009:94 (στο εξής: απόφαση Elgafaji). Από το σκεπτικό της ανωτέρω αποφάσεως προκύπτει ότι η σοβαρή βλάβη, όπως ορίζεται στην ως άνω διάταξη, μπορεί να υπάρξει ακόμη και υπό συνθήκες κατά τις οποίες η αδιακρίτως ασκούμενη βία είναι περιορισμένη. Ωστόσο, όσο χαμηλότερος είναι ο κίνδυνος της αδιακρίτως ασκούμενης βίας, τόσο πιο διεξοδικά πρέπει να αποδείξει ο αιτών ότι διατρέχει τον κίνδυνο αυτής της σοβαρής βλάβης ακριβώς λόγω των ειδικών περιστάσεων που συντρέχουν στο πρόσωπό του (επί της αποφάσεως Elgafaji βλ. και κατωτέρω σκέψεις 6 και 7).
- 5 Εξάλλου, ο καθού επισημαίνει κυρίως ότι το άρθρο 15, στοιχείο γ', της οδηγίας τυγχάνει εφαρμογής μόνον όταν υπάρχει εξαιρετική κατάσταση κατά την οποία τα πρόσωπα αντιμετωπίζουν πραγματικό κίνδυνο να υποστούν σοβαρή βλάβη λόγω της παρουσίας τους και μόνον στη χώρα καταγωγής τους. Τυχόν δε εξατομικευμένοι παράγοντες δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή της διάταξης. Αντιθέτως, ο καθού υποστηρίζει ότι το καθεστώς επικουρικής προστασίας μπορεί να χορηγηθεί στον αιτούντα όταν υπάρχουν συνθήκες πιο περιορισμένης αδιακρίτως ασκούμενης βίας σε συνδυασμό με ορισμένες ιδιαίτερες περιστάσεις που συντρέχουν στο πρόσωπό του, δυνάμει του άρθρου 15, στοιχείο β', της οδηγίας. Εφόσον λοιπόν διαπιστωθεί ότι ο αιτών ανήκει σε κάποια ευάλωτη κοινωνική ομάδα ή μειονότητα, ο τελευταίος αρκεί να αποδείξει, έστω και στοιχειωδώς, ότι στη χώρα καταγωγής του διατρέχει τον κίνδυνο να υποστεί «βασανιστήρια ή [κάποια] απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία» κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης. Κατά την άποψη του καθού, δεν προκύπτει από την εθνοτική καταγωγή τους ότι οι προσφεύγοντες ανήκουν σε κάποια ευάλωτη κοινωνική ομάδα ή μειονότητα, με συνέπεια να μην υπάρχει το παραμικρό έρεισμα για την εφαρμογή του άρθρου 15, στοιχείο β'.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασης περί παραπομπής

- 6 Το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται εκτενώς στις σκέψεις 38, 39 και 43 της απόφασης Elgafaji. Στην εν λόγω απόφαση το Δικαστήριο εκτιμά ότι το άρθρο 15, στοιχείο γ', της οδηγίας τυγχάνει εφαρμογής όταν ο αιτών «όπως και άλλα πρόσωπα, εντάσσεται στον κύκλο των δυνητικών θυμάτων μιας αδιακρίτως ασκούμενης βίας», αλλά και ότι η ερμηνεία της εν λόγω διατάξεως πρέπει να γίνεται λαμβανομένου υπόψη του συστήματος στο οποίο εντάσσεται, δηλαδή σε σχέση με τις λοιπές δύο περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 15, οι οποίες πρέπει να εξαιρούνται σαφώς. Η εξαιρούμενη αυτή είναι σημαντική και στο πλαίσιο του άρθρου 15, στοιχείο γ'. «Συναφώς, πρέπει να διευκρινισθεί ότι όσο περισσότερο ο αιτών είναι σε θέση να αποδείξει ότι θίγεται ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της καταστάσεώς του, τόσο μικρότερος θα είναι ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που απαιτείται προκειμένου ο αιτών να τύχει της επικουρικής προστασίας», όπως υπογραμμίζει το Δικαστήριο στη σκέψη 39 της εν λόγω απόφασης.
- 7 Στη σκέψη 43 και στο διατακτικό της ανωτέρω απόφασης διατυπώνεται η εκτίμηση ότι μπορεί να υφίσταται σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας του αιτούντος επικουρική προστασία κατά το άρθρο 15, στοιχείο γ', της οδηγίας, ακόμη και όταν η απειλή δεν τον αφορά «ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της καταστάσεώς του». Η απειλή αυτή μπορεί «κατ' εξαίρεση» να θεωρηθεί αποδεδειγμένη με βάση το στοιχείο ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο «θα αντιμετωπίσει, λόγω της παρουσίας του και μόνον [στην οικεία χώρα], πραγματικό κίνδυνο να εκτεθεί στην εν λόγω απειλή».
- 8 Ωστόσο, παρά τις ως άνω εκτιμήσεις του Δικαστηρίου, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί επιφυλάξεις ως προς το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 15, στοιχείο γ', της οδηγίας. Τα κράτη μέλη δίνουν διαφορετικές ερμηνείες στις προϋποθέσεις που θέτει η εν λόγω διάταξη για τη χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας¹. Εξάλλου, διαφορετική είναι και η εφαρμογή της από τα δικαστήρια των κρατών μελών, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις του Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακού Διοικητικού Δικαστηρίου, Γερμανία)², του Nejvyšší správní soud (Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου, Τσεχική Δημοκρατία)³, του Asylum and Immigration Tribunal (δευτεροβάθμιου δικαστηρίου για υποθέσεις ασύλου και μετανάστευσης, Ηνωμένο Βασίλειο)⁴ και του Raad voor

¹ Το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Evaluation of the application of the recast Qualification Directive (2011/95/EU)» του Ιανουαρίου του 2019.

² Bundesverwaltungsgericht, απόφαση της 14ης Ιουλίου 2009, 10 C 9.08.

³ Nejvyšší správní soud, απόφαση της 13ης Μαρτίου 2009, 5 Azs 28/2008.

⁴ Asylum and Immigration Tribunal, απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2009, CG (2009) UKAIT 00044.

Vreemdelingenbetwistingen (συμβουλίου επιλύσεως ενδίκων διαφορών αλλοδαπών, Βέλγιο)⁵.

- 9 Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στο ζήτημα αν η εν λόγω ρύθμιση εφαρμόζεται μόνον σε εξαιρετικές καταστάσεις, κατά τις οποίες ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που χαρακτηρίζει την υπό εξέλιξη ένοπλη σύρραξη είναι τόσο υψηλός, ώστε υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να εκτιμάται ότι ο άμαχος, λόγω της παρουσίας του και μόνον στο έδαφος της οικείας χώρας ή περιοχής, διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης. Στη δε υπόθεση C-901/19 που εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου, τέθηκε επιπλέον το ερώτημα ποιος είναι ο απαιτούμενος βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας.
- 10 Κατά την πεποίθηση του αιτούντος δικαστηρίου, από την απόφαση Elgafaji συνάγεται ότι το άρθρο 15, στοιχείο γ', δεν είναι δυνατόν να εφαρμόζεται μόνο στην εξαιρετική κατάσταση που περιγράφεται στην εν λόγω διάταξη, αλλά τυγχάνει εφαρμογής και στο πλαίσιο μιας μη εξαιρετικής κατάστασης. Σε μια τέτοια περίπτωση, υπάρχει μεν ένοπλη σύρραξη υπό συνθήκες αδιάκριτης ασκήσεως βίας που συνεπάγεται σοβαρή και προσωπική απειλή, πλην όμως, ο βαθμός της ασκούμενης βίας δεν είναι αρκετά υψηλός ώστε να θεωρηθεί ότι κάθε πρόσωπο που είναι εκτεθειμένο σε αυτή τη βία υφίσταται και εξατομικευμένη απειλή σε προσωπικό επίπεδο. Στην τελευταία περίπτωση, ο αιτών πρέπει να αποδείξει με βάση τις ειδικές περιστάσεις που συντρέχουν στο πρόσωπό του ότι διατρέχει τον δυσανάλογα υψηλό κίνδυνο να πέσει θύμα αυτής της «αδιακρίτως ασκούμενης» βίας. Σύμφωνα δε με τη διευκρίνιση που παρατίθεται στη σκέψη 39 της αποφάσεως Elgafaji, ο βαθμός στον οποίον πρέπει ο αιτών να αποδείξει ότι είναι εκτεθειμένος στην εν λόγω βία εξαιτίας των ιδιαίτερων περιστάσεων που συντρέχουν στο πρόσωπό του, εξαρτάται από τον βαθμό της αδιακρίτως ασκούμενης βίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (στο εξής: EASO) χρησιμοποιεί, μεταξύ άλλων κριτηρίων, μία κλίμακα αξιολόγησης που διαβαθμίζεται σε τέσσερα επίπεδα⁶. Σύμφωνα λοιπόν με την EASO, κάθε επίπεδο προϋποθέτει τη συνδρομή διαφορετικών παραγόντων για να μπορεί τελικά να διαπιστωθεί ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης όπως ορίζεται στο άρθρο 15, στοιχείο γ', της οδηγίας.
- 11 Εντούτοις, στις Κάτω Χώρες το Afdeling έχει ερμηνεύσει την απόφαση Elgafaji υπό την έννοια ότι το άρθρο 15, στοιχείο γ', της οδηγίας, ισχύει μόνο σε εκείνη τη μνημονευθείσα εξαιρετική κατάσταση, κατά την οποία ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας ήταν τόσο υψηλός, ώστε υπήρχαν ουσιώδεις λόγοι να εκτιμηθεί ότι ο άμαχος ο οποίος θα επέστρεφε στην οικεία χώρα θα αντιμετώπιζε, λόγω της παρουσίας του και μόνον στο έδαφος αυτής της χώρας, πραγματικό κίνδυνο

⁵ Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, αποφάσεις της 20ής Νοεμβρίου 2017 (195 227), 29ης Μαρτίου 2018 (201 900), 28ης Μαΐου 2018 (204 404), 5ης Ιουνίου 2018 (204 861), 29ης Ιουνίου 2018 (206 310) και 12ης Φεβρουαρίου 2019 (216 632).

⁶ EASO Guidelines, *The implementation of Article 15(c) QD in EU Member States*.

σοβαρής βλάβης. Κατά την κρίση του Afdeling, η ως άνω εξαιρετικής φύσεως κατάσταση δύναται να εκληφθεί ως «most extreme case of general violence» υπό την έννοια της αποφάσεως του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 17ης Ιουλίου 2008, N. A. κατά Ηνωμένου Βασιλείου, CE:ECHR:2008:0717JUDO02590407. Σύμφωνα δε με το Afdeling, σε μια τόσο εξαιρετική κατάσταση οι ιδιαίτερες περιστάσεις που τυχόν συντρέχουν στο πρόσωπο του αιτούντος δεν ασκούν καμία επιρροή στην τελική απόφαση για τη χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας. Στην περίπτωση λοιπόν που η αδιακρίτως ασκούμενη βία είναι πιο περιορισμένη, το Afdeling εκτιμά ότι ο αιτών μπορεί να επικαλεστεί μόνο την προστασία που χορηγείται δυνάμει των στοιχείων α' ή β', του άρθρου 15 της οδηγίας, οπότε και πρέπει να αποδείξει ότι η απειλή τον αφορά ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της καταστάσεώς του. Η εκτίμηση αυτή του Afdeling ταυτίζεται με την άποψη που υποστηρίζει ο καθού στην υπό κρίση υπόθεση.

- 12 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά, όπως μεταξύ άλλων και η EASO, ότι η ανωτέρω ερμηνεία είναι υπέρμετρα στενή σε σχέση με την απόφαση Elgafaji. Στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 15, στοιχείο γ', της οδηγίας, εμπίπτουν και μη εξαιρετικές καταστάσεις. Κάθε πρόσωπο που υποβάλλει αίτηση επικουρικής προστασίας πρέπει να έχει τη δυνατότητα να επικαλεστεί την ύπαρξη μιας έστω και πιο περιορισμένης αδιακρίτως ασκούμενης βίας ούτως ώστε να τύχει επικουρικής προστασίας, εφόσον βέβαια συντρέχουν στο πρόσωπό του ιδιαίτερες περιστάσεις, οι οποίες όμως, όσο μικρότερος είναι ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που τον απειλεί, τόσο πιο ουσιώδεις πρέπει να είναι. Συνεπώς, δεν είναι απαραίτητο η εν λόγω βία να στρέφεται συγκεκριμένα κατά του αιτούντος προσωπικά. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει μόνον στο πλαίσιο του άρθρου 15, στοιχεία α' και β'.
- 13 Βάσει της ανωτέρω ερμηνείας, προκύπτει ότι στην υπό κρίση υπόθεση οι προσφεύγοντες είναι δυνατόν να θεωρηθούν δικαιούχοι επικουρικής προστασίας δυνάμει του άρθρου 15, στοιχείο γ', της οδηγίας, ως ανήκοντες σε ευάλωτη κοινωνική ομάδα ή μειονότητα, χωρίς να είναι απαραίτητο να αποδείξουν ότι στη χώρα καταγωγής τους είναι εκτεθειμένοι σε απειλή βίας που στρέφεται ειδικά εναντίον τους σε προσωπικό επίπεδο. Χρειάζεται μόνο να αποδείξουν ότι υπάρχει το ενδεχόμενο να ασκηθεί αδιακρίτως βία σε βάρος τους λόγω προσωπικών παραγόντων, όπως η εθνοτική τους καταγωγή, η οικογενειακή τους κατάσταση ή η κατάσταση της υγείας τους. Αντιθέτως, εάν το καθεστώς επικουρικής προστασίας ήταν δυνατόν να τους χορηγηθεί μόνον βάσει των στοιχείων α' και β' του άρθρου 15, θα έπρεπε να αποδείξουν ότι εν πάση περιπτώσει υπάρχουν τουλάχιστον στοιχειώδεις ενδείξεις ότι απειλείται σοβαρή βλάβη σε βάρος τους, όπως αυτή ορίζεται με βάση τα κριτήρια που θέτουν οι ανωτέρω διατάξεις, η οποία τους αφορά ειδικά και εξατομικευμένα.
- 14 Υπό το φως των διαφορετικών ερμηνειών της αποφάσεως Elgafaji από τα κράτη μέλη, το αιτούν δικαστήριο έκρινε ότι στην υπό κρίση υπόθεση είναι απαραίτητο να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα ως προς το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 15, στοιχείο γ', της οδηγίας 2011/95/ΕΕ, και ως προς την

επιρροή που ασκούν στην απόφαση για τη χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας οι ατομικές και προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος που επικαλείται την εν λόγω ρύθμιση.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ